

پایداری کالاها در بازار

کمبود اجناس و کالا در بازارها حس نشد. به گزارش صدوسیما، حمیدرضا رستگار رئیس اتاق اصناف تهران اظهار کرد: از همان ابتدای تحرکات دشمن صهیونیستی، در ستاد تنظیم بازار جلسات متعددی جهت تأمین کالاهای اساسی و مایحتاج مردم برگزار شد و خوشبختانه مردم در این ایام هیچ‌گونه احساس کمبودی در بازار نداشتند. رستگار ادامه داد: حتی در شرایطی که بخشی از اصناف تهران به دلایل امنیتی تعطیل شدند، توزیع کالا از پایتخت به حومه همچون دماوند و فیروزکوه انتقال یافت تا خللی در خدمت‌رسانی ایجاد نشود. رئیس اتاق اصناف تهران تصریح کرد: نانوائی‌ها، فروشگاه‌های پروتئینی، لبنیات و سوپرمارکت‌ها، سربازان اقتصادی هستند، بسیاری از نانوائی‌ها در سه‌شیف‌ت کار کردند تا مردم احساس کمبود نان نکنند. اصناف امتحان خود را در بحران پس دادند و بازار را پایدار نگه داشتند. رستگار درباره نقش نظارتی اتاق اصناف بر فعالیت واحدها، گفت: در حال حاضر تأمین مایحتاج مردم وظیفه اصلی ماست؛ اما در زمان مناسب حتماً با هرگونه احتکار و گران‌فروشی احتمالی که صورت گرفته و گزارش شده است، به برخورد جدی خواهیم کرد.

لغو ممنوعیت واردات برنج

بازار برنج به تعادل نزدیک می‌شود. به گزارش باشگاه خبرنگاران، مجیدرضا خاکی دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران گفت: در شرایطی که بازار برنج با فشار تقاضای فصلی و نگرانی‌های ناشی از محدودیت‌های وارداتی روبه‌رو بود، لغو ممنوعیت فصلی واردات منجر به تعدیل بازار برنج می‌شود. او با اشاره به روان بودن فرآیند خروج کالا از گمرکات، گفت: در هفته‌های اخیر، با پیگیری‌های مکرر و همکاری همدلانه دستگاه‌های ذی‌ربط، روند ترخیص برنج از بنادر سرعت قابل توجهی گرفته‌است. بخش قابل توجهی از محموله‌های دپوشده که پیش از این به‌دلیل تأخیر در تخصیص و تأمین ارز یا انقضای ثبت سفارش امکان ترخیص نداشتند، اکنون در حال ورود به بازار هستند. در حال حاضر، ده‌ها هزارتن برنج وارداتی در گمرکات و بنادر در صف ترخیص است که البته مسیر آزادسازی این محموله‌ها هموار شده و شاهد ورود مستمر آن‌ها به بازار هستیم. این اتفاق نقش موثری در جلوگیری از کمبود مقطعی و نوسانات قیمتی داشته‌است.

تجارت ایران ادامه دارد

تجارت ایران با قوت با شرکای تجاری ادامه دارد. به گزارش ایلنا، احمدرضا فرشچیان، رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در مورد ادامه تجارت با وجود شرایط دوهفته اخیر کشور گفت: همه مرزها برای واردات باز و فعال هستند، رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با اشاره به ترخیص کالا از بنادر و گمرکات در سراسر کشور گفت: فرآیند ترخیص کالا همچون گذشته بدون وقفه ادامه دارد. او در مورد کالاهای اساسی نیز گفت: واردات کالاهای اساسی همچون گذشته ادامه دارد و وقفه‌ای در آن ایجاد نشده است. او ادامه داد: هر چند دورکاری کارکنان گمرکات کشور ادامه دارد، اما جریان فعالیت‌های مربوط به گمرک به‌صورت روان انجام می‌شود.

پنجشنبه ۵ تیر ۱۴۰۴
سال چهارم • شماره ۸۱۹

www.hammihanonline.ir

هنوز نمی‌توان با قطعیت گفت که این وضعیت تا چه زمانی ادامه خواهد داشت یا آیا امکان بازگشت تحریم‌ها طی ماه‌های آینده وجود دارد یا خیر. روند کنونی اگر تثبیت شود، درآمد نفتی بیشتری نصیب کشور خواهد شد و استمرار خواهد یافت. اما هرگونه بی‌ثباتی سیاسی یا بازگشت به دوره تحریم می‌تواند این دستاوردها را دوباره با چالش مواجه کند.

جهش درآمد نفتی بعید است!

سیدحمید حسینی، کارشناس اقتصادی نیز در گفت‌وگو با «هم‌مهن» اظهار کرد: واقعیت این است که خریداران بزرگ، خصوصاً شرکت‌های پالایشی چینی، همیشه با هراس و احتیاط شدید نفت ایران را خریداری می‌کنند. یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های آن‌ها، ترس از هدف قرار گرفتن توسط تحریم‌های آمریکا و افزایش هزینه‌های جانبی، مثل بیمه و حمل‌ونقل است. این موضوع برای ما هم هزینه‌های جدی به همراه دارد؛ چون برای جلب رضایت این شرکت‌ها ناچاریم امتیازاتی بدهیم یا هزینه‌های سنگینی پرداخت کنیم. او افزود: اگر واقعاً صحبت‌هایی که به گوش می‌رسد، جدی و به مرحله اجرا نزدیک باشند و آمریکا امتیاز داده باشد، دستاورد ایران بزرگ ارزیابی می‌شود. چون تقریباً ۸۹ درصد صادرات نفت ماروانه چین می‌شود و چین، به‌عنوان منبع اصلی درآمدی، نقش کلیدی دارد. با این حال، هنوز رفع تحریم‌ها به‌شکل رسمی اعلام نشده و فضای ابهام همچنان پررنگ است؛ اما اقتصادی‌ترین مطالبه ما همین برداشته‌شدن تحریم‌های نفتی است که اگر تحقق یابد، تأثیر بسزایی خواهد داشت.

این کارشناس حوزه انرژی تأکید کرد: چند نکته باید موردتوجه قرار بگیرد. اول اینکه حتی در دوران اوج صادرات نیز تمام پول حاصل از فروش نفت به‌طور کامل وارد کشور نمی‌شود و بخشی از آن به‌دلیل فنی یا ریسک‌های نقل‌وانتقال، بلوکه می‌ماند. دوم این که، بخش مهمی از این نفت جنبه نقدی ندارد؛ معمولاً تریدرها بخش عمده صادرات را مدیریت می‌کنند و مقدار فروش با بالفعل با عدد‌های اسمی، متفاوت است. در شرایط فعلی، صادرات پایدار و قابل اتکالی نداریم و عمده‌تأیید ابتدا بازرگاری شود و بعد برای فروش مذاکره انجام گیرد. او ادامه داد: الان به‌بازار جهانی نفت با مازاد عرضه روبه‌رو است. طبق برخی آمارها، بیش از دو میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت اضافی در بازار وجود دارد. این مسئله باعث می‌شود تقاضا برای نفت ایران همیشه در معرض تهدید باشد. در مقطعی که بحران‌هایی مثل تنش‌های نظامی بین ایران و آمریکا یا بحث بستن تنگه هرمز مطرح شده، شاهد سقوط ناگهانی قیمت‌ها بوده‌ایم. همین چندوقت پیش قیمت نفت از حدود ۸۰ دلار به زیر ۷۹ دلار ریزش داشت.

حسینی گفت: درباره فروش بازرهای دیجیتال با معاملات در تقاطعی مثل روی دریا، صحت این اخبار محل تردید جدی است. در عمل، فضای شفاف و امنی برای چنین روش‌هایی وجود ندارد و بیشتر در حد شایعه یا فضا سازی رسانه‌ای است و واقعاً در تأمین ارز برای کشور تأثیری محسوس ندارد. رشد صادرات به چین البته ظرفیت‌هایی دارد، ولی این بستگی به چند عامل دارد؛ از جمله ظرفیت پالایش چین برای جذب بیشتر نفت ایران، ساختار پرداخت‌ها و البته ثبات بازار جهانی. در کوتاه‌مدت بعید است که بتوان انتظار جهش درآمدی بزرگی داشت.

مهم است. اگر امکان نقل‌وانتقال مالی و قراردادهای رسمی فراهم شود، دست ایران برای تأمین نیازهای فنی و مواد اولیه بسیار بازتر خواهد شد و بسیاری از پروژه‌های راکد یا نیمه‌تمام تولیدی می‌توانند دوباره فعال شوند. اکبری ادامه داد: اگر شرایط برداشتن محدودیت‌ها یا تعلیق تحریم‌ها به‌صورت بلندمدت مهیا شود، ما نیازمند یک بازنگری جدی در سیاست‌های صنعتی و تولیدی کشور هستیم. بسیاری از پروژه‌هایی که به خاطر کمبود منابع یا نبود تجهیزات و فناوری متوقف مانده‌اند، باید مجدداً ارزیابی و براساس شرایط روز کشور بازطراحی شوند. همین‌طور، لازم است رویکردها و زیرساخت‌های اقتصادی برای جذب سرمایه‌گذاری و مدیریت منابع ارزی جدید مورد بازبینی و به‌روزرسانی قرار گیرد.

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل درنهایت گفت: باتوجه به اینکه این اظهارنظرها بافاصله پس از بحث آتش‌بس مطرح می‌شود، لازم است صبوری و احتیاط پیشه کنیم تا روشن شود درخواست‌های بعدی آمریکا از ایران چه خواهد بود و این خواسته‌ها در چه‌حدی قابلیت اجرایی شدن دارند. بنابراین تا زمانی که شفافیت لازم حاصل نشود، هیچ وعده یا سخنی را نباید قطعی فرض کرد؛ نه در حوزه اقتصادی، نه در حوزه سیاست خارجی.

فروش نفت وابسته به شرایط سیاسی

آلبرت بغزبان، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «هم‌مهن» درخصوص کاهش تحریم‌های نفتی گفت: پیش از این، ما مجبور بودیم برای فروش نفت، هزینه‌های سنگینی بابت دور زدن تحریم‌ها پرداخت کنیم؛ گاهی تا ۴۰ درصد از کل عایدی حاصل از نفت صرف واسطه‌گری، ریسک مبادلاتی و پنهان نگه‌داشتن تراکنش‌ها می‌شد. بنابراین با بازشدن مجاری رسمی و حذف این هزینه‌ها، درآمد نفتی خالص دولت بسیار بیشتر خواهد شد.

این کارشناس اقتصادی توضیح داد: فرآیند انتقال منابع درآمدی حاصل از فروش نفت، عمدتاً از طریق مجاری غیررسمی و غیرقانونی صورت می‌گرفت. دلال‌ها، صراف‌ها و واسطه‌های مرتبط با شبکه‌های مالی غیررسمی، درصد قابل توجهی را به‌عنوان کارمزد برمی‌داشتند. در بسیاری از مواقع، دولت شاید فقط به نیمی از درآمد اسمی نفت دست پیدا می‌کرد و آن هم با تأخیر چندین ماهه. اگر شرایط فعلی بدون بازگشت تحریم ادامه یابد، امکان دریافت پول نفت از طریق مجاری رسمی و قانونی فراهم می‌شود که هم درآمد بیشتری نصیب کشور می‌کند، هم نقدینگی حاصل با سهولت و سرعت بالاتری به کشور بازمی‌گردد. او افزود: اگر درآمد نفتی با هزینه کمتر و سرعت بیشتر در اختیار دولت قرار گیرد، قطعاً کسری بودجه کاهش خواهد یافت و دولت امکان تخصیص بهتر و بیشتری به واردات کالاهای اساسی و تجهیزات فناوریانه، به‌ویژه موارد تحریمی، خواهد داشت. این مسئله هم می‌تواند فشارهای ارزی را کاهش دهد، هم موجب افزایش نرخ رشد اقتصادی شود. به‌طورکل، کاهش محدودیت‌های نفتی تأثیر قابل توجهی بر تقویت ظرفیت‌های اقتصادی و توسعه‌ای کشور دارد.

بغزبان درنهایت گفت: میزان پایداری این شرایط بیش از هر چیز وابسته به تصمیمات سیاسی و ثبات روابط خارجی است.

ارزی و فشارهای تورمی روبه‌رو است، می‌تواند تا حدودی آینده اقتصاد را تضمین کند.

رفع تحریم‌ها و تسهیل صادرات نفتی مستلزم سازوکارهای شفاف مالی و بانکی، تثبیت روابط سیاسی و جلب اعتماد سرمایه‌گذاران بین‌المللی است؛ امری که تحقق آن نیازمند استمرار گفت‌وگوهای سازنده میان تهران و آمریکا خواهد بود.

حمید حسینی:

اگر واقعاً صحبت‌هایی که به گوش می‌رسد، جدی و به مرحله اجرا نزدیک باشند و آمریکا امتیاز داده باشد، دستاورد ایران بزرگ ارزیابی می‌شود. چون تقریباً ۸۹ درصد صادرات نفت ما روانه چین می‌شود و چین، به‌عنوان منبع اصلی درآمدی، نقش کلیدی دارد

تصمیم چین زمان بر است

محمدرضا اکبری، کارشناس اقتصاد بین‌الملل در گفت‌وگو با «هم‌مهن» اظهار کرد: واقعیت این است که اظهارات ترامپ را، جدا از شخصیت غیرقابل پیش‌بینی و رفتارهای متناقض او، نمی‌توان به سادگی تحلیل یا براساس آن پیش‌بینی روشنی ارائه کرد. ترامپ بارها نشان داده که تصمیمات و موضع‌گیری‌هایش همیشه با یک الگوی خاص و قابل حدس، پیش نمی‌رود و همین مسئله باعث می‌شود در کوتاه‌مدت، اظهارنظر درباره پیامدهای حرف‌های او کمی دشوار باشد. حتی اگر این سخنان را در نظر بگیریم، باید توجه داشته باشیم که طرف مقابل یعنی دولت چین نیز برای بررسی، تحلیل و تصمیم‌گیری پیرامون این مسئله به زمان نیاز دارد.

او افزود: اگر چنین حرف‌هایی در حد یک پاداش نمادین یا امتیاز برای پذیرش پیشنهاد آتش‌بس از سوی آمریکا مطرح باشد، تأثیر قابل توجهی روی اقتصاد ما نخواهد داشت. چون این قبیل پیشنهاده‌ها، مخصوصاً زمانی که از سوی ترامپ یا هر مقام آمریکایی دیگری در برهه حساس مطرح می‌شود، ممکن است خیلی زود تغییر کند یا حتی تکذیب شود. بنابراین در کوتاه‌مدت نمی‌توان روی چنین وعده‌هایی به‌عنوان یک دستاورد یا نقطه تغییر برای اقتصاد کشور حساب کرد.

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل توضیح داد: اینجا تفاوت اصلی ایجاد می‌شود. اگر چنین سخنانی معنای تعلیق یا برداشتن برخی از تحریم‌ها را داشته باشد، شرایط به‌طرز محسوسی فرق می‌کند. در این صورت ایران می‌تواند مثل دوره قبل از تحریم‌های آمریکا، با طرف‌های چینی قراردادهای جدیدی منعقد کند و سیستم‌ها و فرآیندهای دریافت پول حاصل از فروش نفت را دوباره تعریف و احیا کند. درواقع در یک بازه میان‌مدت، کشور آمادگی پیدا می‌کند تا برنامه‌ریزی اقتصادی دقیق‌تری داشته باشد و اقدامات اجرایی مؤثرتری در زمینه صادرات و تأمین ارز حاصل از نفت به اجرا بگذارد.

او تشریح کرد: در کوتاه‌مدت، شاید طی چندروز آینده مشخص شود این تغییرات چقدر می‌تواند واقعی باشد و ایران چه‌میزان قرارداد می‌تواند امضاء کند؛ اما پتانسیل اصلی در کالاهای اساسی، مواد واسطه‌ای و عمدتاً حوزه نفت، گاز و پتروشیمی است، جایی که فناوری روز و تکنولوژی صنعتی از خارج کشور برایمان

